Balancestatistik for investeringsforeninger

Kilder

Statistikken er baseret på indberetninger fra danske investeringsforeninger eller foreningernes investeringsforvaltningsselskab. For at mindske indberetterbyrden er kildegrundlaget ændret fra 2010. De fornødne værdipapiroplysninger for foreninger, der anvender dansk depotbank, hentes fra Nationalbankens værdipapirdatabase, i det omfang det er muligt. Foruden oplysninger fra depotbanker indeholder værdipapirdatabasen også oplysninger fra VP Securities til brug for både aktiv- og passivsiden på foreningernes balance. Desuden anvendes informationer fra den Europæiske Centralbanks Securities Database (SDB) til at identificere udenlandske værdipapirer i foreningens beholdninger. Hvis en forening anvender udenlandsk depotbank, eller hvis oplysningerne ikke kan findes i Nationalbankens værdipapirdatabase, indberetter foreningen selv. Det gælder fx medlemmernes formue i kontoførende afdelinger. Alle foreninger indberetter ikke-værdipapirposter på kvartalsbasis. I ikke-kvartalsmåneder er kildegrundlaget Nationalbankens værdipapirdatabase, de kontoførendes månedlige indberetninger og månedlige stamdataindberetninger fra alle foreningerne. For de manglende værdipapiroplysninger og de resterende balanceposter foretager Nationalbanken estimationer.

Værdipapirerne er i Nationalbankens værdipapirdatabase opgjort på valørtidspunkt. Det medfører, at statistikken kan afvige fra foreningernes regnskaber og InvesteringsForeningsRådets (IFR's) offentliggjorte data.

For perioden 1. kvartal 1999 - 3. kvartal 2000 er statistikken baseret på indberetninger fra 90 pct. af foreningerne (målt på formuen). De resterende 10 pct. er estimeret på baggrund af supplerende oplysninger fra bl.a. IFR og VP Securities. For perioden 4. kvartal 2000 - 4. kvartal 2009 er statistikken baseret på direkte indberetning fra foreningerne suppleret med ejeroplysninger fra VP Securities.

Rapporteringspopulation

Rapporteringspopulationen omfatter danske foreninger under tilsyn og foreninger, der ikke er under tilsyn, men som administreres af et af Finanstilsynet godkendt investeringsforvaltningsselskab. Foreninger omfatter: Investeringsforeninger, specialforeninger (undtagen pengemarkedsforeninger, som er omfattet af MFI-statistikken), hedgeforeninger, fåmandsforeninger, professionelle foreninger og andre kollektive investeringsordninger.

Frekvens

Fra og med 2010 opgøres statistikken på månedsbasis. Data fra før 2010 foreligger kun på kvartalsbasis.

Estimationer

I ikke-kvartalsmåneder estimeres en del af tallene på baggrund af data for seneste kvartal og den månedlige udvikling i medlemmernes formue. Esti-

mationerne omfatter ikke-værdipapirposter (indskud, ikke-finansielle aktiver, derivater, lån, øvrige aktiver og øvrige passiver) og data for værdipapirer, som ikke kan findes i Nationalbankens værdipapirdatabase. Estimationerne foretages på afdelingstypeniveau fordelt på land, valuta, sektor og løbetid hvor relevant. Generelt gælder det, at hvis summen af aktiverne er mindre end summen af passiverne, opskrives øvrige aktiver med forskellen, og hvis summen af passiverne er mindre end summen af aktiverne, opskrives øvrige passiver.

Afdelingstyper

I statistikken opdeles på henholdsvis aktie-, obligations-, hedge- og blandede afdelinger. Afdelingstypen indberettes direkte af foreningerne og beror på den primære investeringstype, der er beskrevet i prospektet. Hvis en afdelings portefølje skal bestå af mere end 50 pct. af *én* aktivklasse (fx aktier), klassificeres afdelingen efter dette aktiv (aktieafdeling). Hvis en afdeling angiver en øvre grænse på mere end 50 pct. for *flere* aktiver, klassificeres afdelingen som en blandet afdeling. Hvis en afdeling investerer i andre afdelinger (fund of funds), klassificeres afdelingen under den kategori af afdelinger, som afdelingen primært investerer i. Hedgeforeninger omfatter de af Finanstilsynet godkendte hedgeforeninger og lignende foreninger, som ikke er under tilsyn fra Finanstilsynet.

Indtil 2010 var hedgeafdelinger ikke selvstændigt udspecificeret, og de var derfor indeholdt i de andre afdelingstyper.

Investeringsmarkeder

I statistikken opdeles afdelingerne på en række prædefinerede investeringsmarkeder i henhold til prospektet. Investeringsmarked indberettes direkte af foreningerne.

Risikoklasse

Foreningerne kan opdeles efter 3 risikogrupper (høj, middel og lav) på baggrund af prospektet.

Landefordeling

Landefordelingen af investeringsforeningers værdipapirbeholdninger foretages på grundlag af udstedernes residens. Tilsvarende landefordeles ejerskabet til investeringsforeningers formue efter medlemmernes residens.

Ved residens forstås en enheds geografiske tilhørsforhold baseret på dens økonomiske interessetyngdepunkt – dvs. i hvilket land den udøver sin væsentligste økonomiske aktivitet i en længere periode (over et år).

Landefordeling, herunder opdeling på ind- og udland, følger definitionen af ind- og udland i betalingsbalancen (foretages efter samme residensbegreb). En fortegnelse over lande og valutaer findes på www.nationalbanken.dk/betalingsbalance i højre side. Personer og virksomheder hjemmehørende i Grønland og på Færøerne regnes (fra 1. juli 2000) som udlændinge.

Sektorfordeling

Sektorfordelingen i statistikken følger retningslinjerne i ENS95 (Det Europæiske Nationalregnskabssystem). I statistikken opdeles på følgende sektorer:

- *MFIer*: Penge- og realkreditinstitutter, andre kreditinstitutter, pengemarkedsforeninger og Nationalbanken.

- *Andre finansielle formidlere*: Investeringsforeninger, investeringsselskaber, fondsmæglere, som handler for egen regning, finansielle leasingselskaber m.fl.
- *Finansielle hjælpeenheder*: Den Nordiske Børs, VP Securities, børsmæglerselskaber, som handler for andres regning og lignende.
- *Forsikringsselskaber og pensionskasser*, herunder ATP.
- *Ikke-finansielle selskaber*: Selskaber med hovedaktiviteten inden for ikke-finansielle brancher og lignende.
- *Offentlig forvaltning og service*: Stat, kommuner, sociale kasser og fonde.
- *Husholdninger mv.*: Almindelige husstande, enkeltmandsvirksomheder og nonprofitinstitutioner rettet mod husholdninger (foreninger, fagforeninger og velgørende fonde).

Balanceposter

Investeringsforeningers balancer opdeles i følgende hovedposter:

- *Indskud mv.*: Indskud i pengeinstitutter mv. og kontantbeholdninger. Posten er også modpost til penge betalt for midlertidigt modtagne værdipapirer købt af foreninger til en given kurs med en forpligtelse til at tilbagesælge samme (eller tilsvarende) værdipapirer til en forud fastsat kurs på en nærmere angivet fremtidig dato.
- *Obligationer mv.*: Obligationer, indskudsbeviser (certificates of deposit), beviser for efterstillede tilgodehavender, pengemarkedspapirer, virksomhedscertifikater (commercial papers), pantebreve og lignende instrumenter, der handles på de finansielle markeder.
- *Aktier og andre kapitalandele*: Aktier, anpartsbeviser og andre ejerandele. Beholdninger af andele udstedt af investeringsforeninger og visse typer af investeringsselskaber posteres dog under andele i investeringsforeninger.
- *Andele i investeringsforeninger*: Beholdninger af investeringsforeningsbeviser og andre former for andele udstedt af investeringsforeninger/selskaber, hvis eneste formål er at investere de indkomne midler på pengemarkedet, kapitalmarkedet eller ejendomsmarkedet. Posten inkluderer andele i såvel kontoførende som bevisudstedende investeringsforeninger samt andele i investeringsselskaber, som udelukkende beskæftiger sig med kollektive investeringer i omsættelige værdipapirer.
- *Finansielle derivater*: Markedsværdien på foreningernes finansielle derivater (terminsforretninger, futures, optioner, swaps, FRA'er og lignende). Balanceposten opgøres brutto. Det betyder, at derivater med en positiv markedsværdi på balancedagen føres under aktivsiden, mens derivater med en negativ markedsværdi føres under passivsiden.
- *Ikke-finansielle aktiver*: Omfatter investering i materielle faste aktiver (fx boliger, andre bygninger og anlæg og erhvervsbygninger) samt ikke-finansielle aktiver, materielle eller immaterielle, som skal anvendes af foreningen i mere end ét år. De omfatter jord og bygninger, som foreningen disponerer over, samt maskiner og inventar, software og anden infrastruktur.
- *Øvrige aktiver*: Aktiver, der ikke falder ind under de øvrige aktivposter, fx anlægsaktiver, tilgodehavende renter og udbytter, periodeafgrænsningsposter (fx uafviklede salg af værdipapirer) og øvrige tilgodehavender, der ikke kan henføres til foreningernes hovedaktivitet. Er de samlede aktiver mindre end de samlede passiver, vil posten desuden omfatte en opskrivning, så summen af aktiverne bliver lig summen af passiverne.

- *Lån*: Lån ydet til den rapporterende forening, hvor der ikke ligger dokumenter til grund, eller som er repræsenteret ved et enkelt dokument (også selv om det er blevet omsætteligt). Herunder gæld, som foreningerne måtte have til andre, fx skyldigt administrations- eller rådgiverhonorar. Posten er også modposten til penge modtaget for værdipapirer, som foreningen midlertidigt har overdraget til en given kurs med en forpligtelse til at tilbagekøbe samme (eller tilsvarende) værdipapirer til en fastsat kurs på en nærmere angivet fremtidig dato.
- *Medlemmernes formue*: Investeringsforeningsbeviser udstedt af bevisudstedende investeringsforeninger og andele i kontoførende investeringsforeninger. Posten kan sidestilles med den formue, som foreningerne forvalter for medlemmerne.
- *Øvrige passiver*: Passiver, der ikke falder ind under de øvrige passivposter, fx skyldig udlodning til medlemmer, skyldig selskabsskat, periodeafgrænsningsposter (fx uafviklede køb af værdipapirer) og eventuel gæld, der ikke kan henføres til foreningernes hovedaktivitet. Er de samlede passiver mindre end de samlede aktiver, vil posten desuden omfatte en opskrivning, således at summen af passiverne bliver lig summen af aktiverne.

Konsolideret formue

Der kan beregnes en konsolideret formue ved at trække aktivposten "Andele i investeringsforeninger udstedt af residenter i Danmark" fra formuen (passivposten "Medlemmernes formue").

Værdiansættelse af balanceposter

Balanceposter opgøres normalt til aktuelle markedspriser på sidste bankdag i perioden. Hvor markedspriser ikke objektivt kan fastsættes, fx i forbindelse med unoterede aktiver og passiver, anvendes bedst mulige skøn for markedsværdien.

Obligationer mv. opgøres fra 2010 til dirty prices, dvs. inkl. vedhængende rente.

Andele udstedt af investerings- og specialforeninger opgøres til deres indre værdi.

Balanceposter i fremmed valuta omregnes til danske kroner med Nationalbankens noterede valutakurser på periodens sidste bankdag. For valutaer, hvor Nationalbanken ikke noterer en kurs, anvendes en alternativ pålidelig kilde.

Værdiansættelse af transaktioner

Transaktioner, dvs. køb og salg af værdipapirer, opgøres ligeledes til markedsværdi. Transaktionerne opgøres netto, dvs. nettokøb på aktivsiden og nettosalg på passivsiden. Transaktioner registreres på handelsdagen. Udtrækninger eller afdrag på fx obligationer opfattes også som transaktioner.

Opgørelsen omfatter ikke gebyrer, provisioner, kommissioner og lignende betalinger for tjenester ydet i forbindelse med transaktionen. For værdipapirer ekskl. aktier opgøres transaktionerne indtil 2010 ekskl. handelsrente/vedhængende rente.

Ved opgørelse af nye aktier registreres til emissionskurs/markedsværdi. Det indebærer, at erhvervelsen af fondsaktier, hvor emissionskursen/markedsværdien er lig 0, ikke medtages som en transaktion.

Alle beløb i valuta omregnes til danske kroner med den valutakurs, der var gældende på handelsdagen.

Revision

Statistikken revideres i henhold til "Nationalbankens revisionspolitik for finansiel statistik". Revisionstidspunkter og –perioder for de enkelte statistikker fremgår af "Nationalbankens revisionscyklus for finansiel statistik". Begge dokumenter findes på Nationalbankens websted under Statistik – Revisionspolitik.

Signaturforklaring

Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme.

... Tal foreligger ikke.

14-07-2010